

Дата: 18.09.2023р.

Урок: Музичне мистецтво

Клас: 5-А

Тема: Пісенна скарбниця. Українські народні пісні.

Мета: виховання в учнів емоційно-ціннісного ставлення до мистецтва та дійсності, розвиток мистецьких художніх інтересів, естетичних потреб; формування системи мистецької грамотності, яка відображає видову, жанрову, стильову специфіку і взаємодію мистецтв; розвиток умінь сприймання, інтерпретації та оцінювання творів мистецтва й художніх явищ; стимулювання здатності учнів до художньо-творчого самовираження в мистецькій діяльності, до здійснення мистецької комунікації; розвиток художніх мистецьких здібностей, креативного мислення, творчого потенціалу; формування потреби в естетизації середовища та готовності до участі в соціокультурному житті.

Хід уроку

Перегляд відеоуроку за посиланням <https://youtu.be/rtrzn32pTY> .

1. Організаційний момент. Музичне вітання

<https://youtu.be/onsKAJJmXT0> .

Створення позитивного психологічного клімату класу.

2. Актуалізація опорних знань.

- Назви музичні інструменти, поширені у стародавніх цивілізаціях Єгипту і Греції.
- До якої групи інструментів належить арфа? Поцікався, на гербі якої країни її зображено.
- Який музичний інструмент є символом мистецтва?

3. Мотивація навчальної діяльності. Повідомлення теми уроку

4. Вивчення нового матеріалу.

Надзвичайним скарбом нашого народу завжди була **пісня**. Народ співав її і в будні і в свята, в своїх родині і на чужині. Пісні про родинне життя і побут. Прагнення народу до волі та пошуки кращої долі називаються **побутовими піснями**, які різняться за тематикою, сюжетами, мотивами. **Серед побутових пісень виділяють: дитячі, колискові, ліричні, жартівливі, кріпацькі, козацькі та інші.**

Дитячі пісні – це різноманітні забавлянки, заклички, дражнилки, лічилки тощо.

Колискові пісні- надають матері бачити свою дитину здоровою, щасливою, розумною, доброю, працьовитою.

У **жартівливих піснях** особисті почуття, сімейні проблеми або життєві історії змальовуються із доброзичливим гумором.

Ліричні пісні розповідають про кохання, біль розлуки, щастя материнства і горя сирітства, сімейну злагоду й незгоду.

Кріпатські пісні зображують тяжке підневільне життя селян.

Козацькі пісні пов'язані з історією козацтва, в них оспівуються козацькі походи, туга за рідними і Батьківщиною, сутички з ворогами і нелегка доля в полоні.

У побутових піснях мелодія не складна, дуже часто фрази або слова повторюються, а приспіву може взагалі не бути. Розповідь йде завжди від головного героя, інколи від декількох осіб

Прослухайте: Кирило Стеценко. Вечірня пісня

https://youtu.be/NAFvc95_3Xg .

Прослухайте: Ігор Шамо. «Троїсті музики» № 27 (дитячий хор)

<https://youtu.be/8Xzi9Zkiss> .

Говорячи про українську народну пісню ми не можемо не згадати про те, що є і **календарно-обрядові пісні**. Навесні наш народ співав веснянки, гаївки. Влітку – купальські та русалчині пісні. Восени-жниварські, а взимку – щедрівки та колядки. Зараз осінь, тому прослухаємо жниварські та обжинкові пісні.

Жниварські пісні бувають трьох видів. У зажинкових піснях – бажали добрих жнив, здоров'я жінцям і багатства господареві. Ці пісні безпосередньо пов'язані з процесом зажинання першого снопа.

У **жнивних піснях** часто звучали мотиви важкої праці, їх виконували коли йшли в поле, поверталися з роботи чи відпочивали. В цих піснях висміювали лінивих косарів чи жінців.

Обжинкові пісні найчисленніші, найбагатші за формою, змістом, образами та тематикою. В них висловлювали радість від закінчення тривалої, виснажливої праці, прославляли ниву за щедрий урожай, величали господаря і господиню.

Фізкультхвилинка <https://youtu.be/ATQqvH5BCWg> .

Вокально-хорова робота.

Повторення правил співу.

Розспівування. Поспівка. <https://youtu.be/MksnqLiqAPc> .

Виконуємо «Веселкову пісню». О.Янушкевич https://youtu.be/aLEnV8v_vjw

5. Закріплення вивченого. Підсумок.

- Які пісні належать до календарно-обрядового циклу, а які — до родинно-обрядових і побутових?
- Розкажи, які українські народні музичні інструменти зображено на гобелені Любові Дуб.
- Поясни музичні особливості колискових пісень.

6. Домашнє завдання

Намалювати малюнок до однієї з календарно-обрядових пісень або побутових, яка найбільше сподобалась та запам'яталась. Роботу сфотографуй та надішли на платформу HUMAN або на електронну адресу вчителя ndubacinskaa1@gmail.com .

Рефлексія